

**„ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО
ДАЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ” ЕАД**

**ПРАВИЛА
НА ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ
„ДАЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ”**

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ И ПОНЯТИЯ	3
ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	3
ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	5
Предмет	5
Наименование на фонда.....	5
Учредяване и регистриране.....	5
Управление и представителство	5
Седалище и адрес на управление.....	5
Гаранции за изпълнението на задълженията	5
ГЛАВА ВТОРА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ ЗА СТАРОСТ И НАЧИН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО ИМ.....	6
Допълнителна пожизнена пенсия за старост	6
Минимален и гарантиран размер на пенсията.....	6
Начин на определяне на допълнителна пожизнена пенсия за старост.....	7
Покрити рискове.....	8
ГЛАВА ТРЕТА УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ ЗА СТАРОСТ	9
Условия, ред и срокове за изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост	9
Условия и ред за изплащане на дължимите средства на наследниците на починалите пенсионери.....	9
Спиране и възстановяване изплащането на допълнителната пожизнена пенсия за старост ...	10
Прекратяване на допълнителната пожизнена пенсия за старост.....	10
Разходи за извършване на плащания.....	11
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА АКТУАЛИЗАЦИЯ И ПРЕИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ ЗА СТАРОСТ	11
Актуализация и преизчисляване на допълнителната пожизнена пенсия за старост	11
Данъчни облекчения	12
ГЛАВА ПЕТА СРЕДСТВА НА ФОНДА. РЕД И НАЧИН ЗА ПОКРИВАНЕ НА НЕДОСТИГ ВЪВ ФОНДА	12
ГЛАВА ШЕСТА ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА. ДОХОД ОТ ИНВЕСТИЦИИ И ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА.....	13
Основни принципи и цели при инвестирането на средствата на фонда.....	13
Изисквания и ограничения при инвестирането на средствата на фонда	14
Упражняване на правата на фонда като собственик на ценните книжа	19
Оценка на активите	19
Минимални ликвидни средства на Фонда	19
ГЛАВА СЕДМА ТАКСИ И УДРЪЖКИ	20
ГЛАВА ОСМА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНОТО ДРУЖЕСТВО, НА ПЕНСИОНЕРИТЕ И НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ.....	20
Права и задължения на пенсионноосигурителното дружество	20
Права и задължения на лицата, получаващи плащания и на техните наследници	21
ГЛАВА ДЕВЕТА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ДРУЖЕСТВОТО И ФОНДА. ОБЯВИ И СЪОБЩЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА.....	22
ГЛАВА ДЕСЕТА ПОПЕЧИТЕЛСКИ СЪВЕТ.....	23
ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ В ПРАВИЛАТА	24
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.....	25

ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ И ПОНЯТИЯ

По смисъла на тези Правила:

1. „Осигурено лице” е физическо лице, на чието име и в чиято индивидуална партия са внасяни или се внасят осигурителни вноски за допълнителна пожизнена пенсия за старост в Универсален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве” при условия и по ред, определени в Кодекса за социално осигуряване и подзаконовите актове за неговото прилагане и правилника на Универсален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве”.
2. „Пенсионер” е физическо лице, което получава допълнителна пожизнена пенсия за старост от Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДаллБогг: Живот и Здраве”.
3. „Допълнителна пожизнена пенсия за старост” е пожизнено месечно плащане на пенсионер от Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДаллБогг: Живот и Здраве”.
4. „Технически лихвен процент” е лихвата, която се прилага при изчисляване размера на пенсиите от Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДаллБогг: Живот и Здраве”.
5. „Биометрични таблици” са статистически таблици, изградени по възраст, с информация за смъртност и продължителност на предстоящия живот, публикувани от Националния статистически институт.
6. „Актюерски разчети” са съвкупност от статистически методи и правила, които се прилагат за определяне на очаквания приход от бъдещи вноски и инвестиции, както и за определяне на дължимите суми за изплащане на допълнителните пожизнени пенсии за старост от Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДаллБогг: Живот и Здраве”.
7. „Банка – попечител” е търговска банка, с която „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве” ЕАД е сключила договор за попечителски услуги и в която, в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване, се съхраняват всички активи на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДаллБогг: Живот и Здраве”.
8. „Граен носител” е инструмент, който дава възможност на съответното лице, да съхранява информацията, адресирана лично до него, по начин, който е достъпен за бъдеща справка и за период от време, отговарящ на целите на информацията, и който позволява точното възпроизвеждане на съхранената информация.
9. „Наследници” са наследниците по закон при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от Закона за наследството.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

КСО – Кодекс за социално осигуряване

КФН – Комисия за финансов надзор

НОИ – Национален осигурителен институт

НАП – Национална агенция за приходите

НСИ – Национален статистически институт

Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН – Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на

индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания

Наредба № 10 от 29.06.2021 г. на КФН – Наредба № 10 от 29.06.2021 г. за изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове

Наредба № 29 от 12.07.2006 г. на КФН – Наредба № 29 от 12.07.2006г. за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на държавите, международните финансови организации, пазарите и индексите на тези пазари съгласно чл. 176, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване

Наредба № 34 от 04.10.2006 г. на КФН – Наредба № 34 от 04.10.2006 г. за условията за сключване на сделки за намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания и за изискванията и ограниченията към тези сделки

Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН – Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества

Наредба за попечителските съвети – Наредба за попечителските съвети на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за консултативните съвети на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. (1) Тези Правила уреждат формирането, организацията и дейността на фонда за изплащане на пожизнени пенсии по отношение изплащането на допълнителни пожизнени пенсии за старост.

(2) Формирането и дейността на Фонда за изплащане на допълнителни пожизнени пенсии за старост, наричан за краткост „Фонда“, се извършват в съответствие с разпоредбите на КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и тези Правила.

Наименование на фонда

Чл. 2. (1) Наименованието на фонда за изплащане на пожизнени пенсии е Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДаллБогг: Живот и здраве“.

(2) Наименованието на фонда за изплащане на пожизнени пенсии се изписва на кирилица и на латиница.

(3) Наименованието на фонда за изплащане на пожизнени пенсии на латиница се изписва по следния начин: Lifelong pensions payment fund „DallBogg:Life&Health“.

Учредяване и регистриране

Чл. 3. (1) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии е учреден от „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, наричано по-нататък „Пенсионноосигурителното дружество“ или „Дружеството“, с решение на Съвета на директорите от 23.06.2022 г.

(2) Фондът се създава за неопределен срок и се счита за учреден от деня на постановяването на решението на Комисията за финансов надзор за вписването му в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 13 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(3) Фондът е вписан в регистър БУЛСТАТ с единен идентификационен код 180763464.

(4) Фондът не може да се преобразува или прекратява, освен в случаите предвидени в КСО.

Управление и представителство

Чл. 4. Фондът за изплащане на пожизнени пенсии се управлява и се представлява при взаимоотношенията му с трети лица от пенсионноосигурителното дружество.

Седалище и адрес на управление

Чл. 5. Седалището на пенсионноосигурителното дружество „ДаллБогг: Живот и здраве“ е гр. София, а адресът на управление е София, район „Изгрев“, бул. „Г. М. Димитров“ № 1.

Гаранции за изпълнението на задълженията

Чл. 6. Изпълнението на задълженията към лицата, на които е определена

допълнителна пожизнена пенсия за старост във фонда за изплащане на пожизнени пенсии, които произтичат от закона, тези Правила и пенсионните договори, е гарантирано с активите на пенсионноосигурителното дружество.

ГЛАВА ВТОРА

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ ЗА СТАРОСТ И НАЧИН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО ИМ

Допълнителна пожизнена пенсия за старост

Чл. 7. Средствата на Фонда се използват за изплащане на следните видове пенсии:

1. пожизнена пенсия без допълнителни условия;
2. пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане;
3. пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст.

Чл. 8. (1) Допълнителна пожизнена пенсия за старост, наричана по-нататък „пенсията“, представлява месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на пенсионера от определена дата до неговата смърт.

(2) Периодът на гарантирано изплащане на пенсията по чл. 7, т. 2 може да бъде от 2 до 10 години в зависимост от избора на осигуреното лице.

Чл. 9. (1) Осигуреното лице има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост при навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО.

(2) Осигуреното лице има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост и до една година преди навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускане на пенсия, в размер, не по-малък от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1 от КСО.

Минимален и гарантиран размер на пенсията

Чл. 10.(1) Размерът на пенсията се определя в зависимост от избора на осигуреното лице и не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му.

(2) В случай че осигуреното лице се възползвало от правото по чл. 9, ал. 2, минималният размер на пенсията не може да е по-малък от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1 от КСО.

Чл. 11.(1) Когато размерът на средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице, натрупани към датата на определяне на пенсията, е по-голям от сумата на brutния размер на преведените осигурителни вноски и при изразено от него желание, пенсионноосигурителното дружество предлага изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост с гарантиран размер, равен на размера на първата пенсия, изчислена на база натрупаните средства по индивидуалната партида.

(2) Допълнителна пожизнена пенсия с гарантиран размер по ал. 1 се отпуска

само, ако нейният гарантиран размер е по-висок от гарантирания размер на пенсията, изчислен на база brutния размер на преведените осигурителни вноски, при спазване на реда по чл. 12, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 като се прилага и рисков коефициент.

(3) Рисковият коефициент по ал. 2 се определя с решение на Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество и подлежи на одобрение от КФН.

(4) Когато осигуреното лице е избрало пенсия по чл. 7, т. 3 с гарантиран размер въз основа на brutните вноски, гарантираният размер на разсроченото плащане се определя въз основа на тях, при съответното прилагане на чл. 12, ал. 2-5. Когато се гарантира размера на пенсията по реда на ал. 1, се гарантира размерът на предвидените в пенсионния договор разсрочени плащания.

(5) Месечният размер на разсроченото плащане към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към същата дата и по-малък от 15 на сто от нейния размер.

(6) Размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост след изтичане периода на разсрочено плащане не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО.

Начин на определяне на допълнителна пожизнена пенсия за старост

Чл. 12. (1) Пенсията се определя въз основа на средствата по индивидуалната партида, натрупани в универсален пенсионен фонд към датата на определянето ѝ, в зависимост от направените вноски и другите постъпили средства по индивидуалната партида, доходите от тяхното инвестиране и от събраните такси и удържки.

(2) При определяне на размера на пенсията се вземат предвид:

1. средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице след допълването им при необходимост до brutния размер на преведените осигурителни вноски по реда на ал. 3;

2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от НСИ;

3. технически лихвен процент, определен от пенсионноосигурителното дружество и одобрен от КФН, при отчитане доходността от активите на фонда и очакваната възвръщаемост от инвестициите. Техническият лихвен процент не може да бъде отрицателна величина и не може да бъде по-висок от дългосрочния лихвен процент за оценка на степента на конвергенция, публикуван от БНБ (усреднен за последните седем години).

(3) Когато към датата на определяне на размера на пенсията, средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице са по-малко от brutния размер на събраните и преведени от НАП и НОИ осигурителни вноски, пенсионноосигурителното дружество допълва разликата до този размер със средства от поддържания от него съгласно чл.193а от КСО резерв за гарантиране brutния размер на вноските в универсален пенсионен фонд.

(4) Осигурените лица в професионален пенсионен фонд, които не са придобили или упражнили право на пенсия за ранно пенсиониране по реда на чл. 168 от КСО, имат право при отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст или при навършване на възрастта по чл. 68, ал. 3 от КСО да прехвърлят по реда на чл. 172 от КСО средствата от индивидуалната им партида в професионалния пенсионен фонд. Сумата се добавя към средствата по ал. 2, при спазване изискванията на ал. 5.

(5) При съпоставката на натрупаните средства по индивидуалната партида със сумата на brutния размер на осигурителните вноски:

1. не се вземат предвид прехвърлените средства, ако има такива, от индивидуалната партида в професионален пенсионен фонд по реда на чл. 172 от КСО и

доходът от инвестирането им;

2. от brutния размер на преведените осигурителни вноски се изключва частта от вноските, съответстваща на средствата за трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто, изплатени по реда на чл. 139, ал. 1, т. 2 от КСО. Частта от вноските, съответстваща на изплатените средства, по предходното изречение се определя въз основа на общия размер на вноските, постъпили по партидата на лицето към датата на отпускане на плащането и съотношението между това плащане и общия размер на средствата по партидата.

(6) Предвидените разсрочени плащания не може да се променят, освен при извършване на актуализация и преизчисляване.

Чл. 13. Размерът на допълнителна пожизнена пенсия за старост с период на гарантирано плащане се определя по реда на чл. 12, като се вземат предвид:

1. средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице, след допълването им при необходимост до brutния размер на преведените осигурителни вноски по реда на чл. 12, ал. 3;

2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от НСИ;

3. технически лихвен процент, определен от пенсионноосигурителното дружество и одобрен от КФН, при отчитане доходността от активите на фонда и очакваната възвръщаемост от инвестициите. Техническият лихвен процент не може да бъде отрицателна величина и не може да бъде по-висок от дългосрочния лихвен процент за оценка на степента на конвергенция, публикуван от БНБ (усреднен за последните седем години);

4. избраният от лицето период на гарантирано плащане на пенсията.

Чл. 14. Размерът на допълнителна пожизнена пенсия за старост, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст, се определя по реда на чл. 12, като се вземат предвид:

1. средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице, след допълването им при необходимост до brutния размер на преведените осигурителни вноски по реда на чл. 12, ал. 3;

2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от НСИ;

3. технически лихвен процент, определен от пенсионноосигурителното дружество и одобрен от КФН, при отчитане доходността от активите на фонда и очакваната възвръщаемост от инвестициите. Техническият лихвен процент не може да бъде отрицателна величина и не може да бъде по-висок от дългосрочния лихвен процент за оценка на степента на конвергенция, публикуван от БНБ (усреднен за последните седем години);

4. избраният от лицето период за разсрочено изплащане на част от средствата;

5. размерът на плащанията през периода на разсрочено изплащане на част от средствата в зависимост от плана за разсрочено плащане в пенсионния договор за изплащане на пенсия по чл. 7, т. 3.

Покрити рискове

Чл. 15. При изплащането на допълнителните пожизнени пенсии за старост се покриват:

1. рискът пенсионера да преживее по-дълго от очакваната продължителност на живота;

2. рискът от смърт на пенсионера посредством изплащане на дължимите

средства на наследниците на починалите пенсионери по време на гарантирания период на изплащане на пенсията по чл. 7, т. 2, съответно на разсроченото изплащане на средства при пенсията по чл. 7, т. 3;

3. инвестиционния риск при отпуснатите пенсии посредством гарантирането на техния размер на база брутните вноски, съответно въз основа на средствата по партидата на лицето съобразно чл. 46, ал. 5 от Правилника за организацията и дейността на Универсален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве”, и използвания технически лихвен процент.

ГЛАВА ТРЕТА

УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ ЗА СТАРОСТ

Условия, ред и срокове за изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост

Чл. 16. (1) Пенсионноосигурителното дружество изплаща пенсията въз основа на пенсионен договор, сключен с осигурено лице, придобило право на допълнителна пожизнена пенсия за старост по чл. 9.

(2) Договорът по предходната алинея се сключва в писмена форма и съдържа всички съществени елементи, съгласно приложимото законодателство, включително информация за вида, размера и реда за изплащане на пенсията. Страните по договора не може да правят изменения в него по отношение на вида на пенсията, начина за изчисляването и, покритите рискове, гарантирания размер и срока на получаването ѝ.

Чл. 17. (1) Допълнителната пожизнена пенсия за старост се изплаща до 25-то число на месеца, за който се отнася, по банков път или чрез пощенски запис, в зависимост от начина, посочен в пенсионния договор.

(2) При изплащане на допълнителната пожизнена пенсия за старост по банков път, пенсионноосигурителното дружество подава до банката-попечител нареждане за превод на пенсията по сметка на пенсионера.

Условия и ред за изплащане на дължимите средства на наследниците на починалите пенсионери

Чл. 18. (1) При смърт на пенсионер преди изтичане на периода на гарантирано изплащане на пенсия по чл. 7, т. 2 или на разсрочено изплащане на средствата по чл. 7, т. 3, пенсионноосигурителното дружество изплаща на наследниците еднократно настоящата стойност на дължимите му плащания до края на периода на гарантирано изплащане, съответно настоящата стойност на разсроченото плащания, съгласно плана в договора на починалия.

(2) След смъртта на лице, получаващо плащане по ал. 1, неполучената сума се актуализира по реда за актуализация на плащането към починалия до извършване на дължимото плащане на съответния наследник.

Спиране и възстановяване изплащането на допълнителната пожизнена пенсия за старост

Чл. 19. (1) Пенсионноосигурителното дружество спира изплащането на допълнителната пожизнена пенсия за старост, когато:

1. пенсията е отпусната в резултат на явна фактическа грешка;
2. пенсията е отпусната в резултат на техническа грешка, при изчисляване на нейния размер;
3. е допусната грешка при нейното изплащане.

(2) Пенсионноосигурителното дружество отстранява явна фактическа и техническа грешка в 15-дневен срок от установяването им, след което възстановява плащането на пенсията.

(3) В случаите на ал. 1, когато пенсията е изплащана в по-малък размер, разликата за минало време се изплаща в срок не по-дълъг от 1 година от датата на възстановяване плащането ѝ.

(4) В случаите на ал. 1, когато пенсията е изплащана в по-голям размер, разликата се възстановява от пенсионера, както следва:

1. С еднократно заплащане в 30-дневен срок от датата на писменото уведомление или
2. с удържки от допълнителната пожизнена пенсия за старост, в размер не по-голям от 20 на сто от месечното плащане, до възстановяване на цялата сума.

(5) Пенсионноосигурителното дружество спира и възстановява изплащането на пенсията с решение на Съвета на директорите.

(6) Пенсионерът или неговите наследници могат да направят възражение срещу решението по предходната алинея пред Съвета на директорите в 15-дневен срок от датата на получаването му. Съветът на директорите взема решение в 15-дневен срок от датата на получаване на възражението, като отменя или потвърждава своето решение.

(7) Решението на Съветът на директорите може да се обжалва по съдебен ред.

Прекратяване на допълнителната пожизнена пенсия за старост

Чл. 20. (1) Допълнителната пожизнена пенсия за старост се прекратява в следните случаи:

1. от 1-во число на месеца, следващ този, през който е починал пенсионера;
2. когато пенсията е отпусната и се изплаща въз основа на представена невярна информация, на неистински, подправени документи или на такива с невярно съдържание.

(2) В случаите на ал. 1, т. 2, прекратяването на допълнителната пожизнена пенсия за старост се извършва с решение на Съвета на директорите, въз основа на съдебно решение, с което се установяват обстоятелствата – основание за прекратяването. За решението на Съвета на директорите се прилагат правилата на чл. 19, ал. 6 и 7.

(3) В случаите по предходната алинея, получените неоснователно суми се възстановяват от лицата, които са ги получили, по реда на чл. 19, ал. 4, т. 1. След изтичане на 30-дневния срок, пенсионноосигурителното дружество търси възстановяване на дължимите суми по съдебен ред.

(4) В случаите, когато пенсията е изплащана след смъртта на пенсионера, поради това че пенсионноосигурителното дружество не е било своевременно уведомено за настъпването на смъртта, изплатените средства след датата по ал. 1, т. 1 се възстановяват от лицата, които са ги получили по реда на ал. 3.

Разходи за извършване на плащания

Чл. 21. (1) Фондът се води в левове и от него се извършват разходи за изплащане на пожизнени пенсии изплащане в страната.

(2) Разходите за изплащане на пожизнени пенсии са в размер на фактически извършените, но не повече от един лев на транзакция. В случай че фактически извършените разходи за изплащане на пожизнени пенсии надвишават този размер, пенсионноосигурителното дружество възстановява на фонда превишението на разходите.

(3) При изрично желание от лица, имащи право да получат плащане от фонда, изразено писмено, пожизнените пенсии и дължимите средства на наследниците могат да бъдат изплатени по банкова сметка, поддържана в банка извън страната. В този случай банковите разходи по превода са изцяло за сметка на пенсионера, съответно наследника.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

АКТУАЛИЗАЦИЯ И ПРЕИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ ЗА СТАРОСТ

Актуализация и преизчисляване на допълнителната пожизнена пенсия за старост

Чл. 22. (1) Допълнителната пожизнена пенсия за старост се актуализира веднъж годишно (до 31 януари на всяка календарна година) в зависимост от техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер и реализираната доходност от инвестирането на средствата на фонда през предходната година.

(2) Актуализацията на пенсията се извършва с не по-малко от 50 на сто от превишението на реализираната доходност от инвестирането на средствата на фонда през предходната година и техническият лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер. Конкретният размер се определя с решение на Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество.

(3) Частта от дохода, с която не е извършена актуализация на пожизнените пенсии, се отнася в отделна аналитична сметка, водена от фонда, за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на пожизнените пенсии.

(4) Гарантираният размер на пенсията не се променя при актуализация.

(5) Размерът на пенсията може да се намалява само след изразходване на средствата от аналитичната сметка, поддържана за частта от дохода, с който не е извършена актуализация, и не може да бъде по-нисък от гарантирания размер на пенсията.

Чл. 23. (1) Преизчисляване на получаваната пенсия може да се направи по искане на пенсионер, но не по-често от веднъж в една календарна година.

(2) Преизчисляването се извършва от първо число на месеца, следващ месеца, през който е подадено искането, въз основа на натрупаните суми от осигурителните вноски, постъпили по индивидуалната партида на лицето в универсалния пенсионен фонд след сключването на пенсионния договор или с част от тях като се вземат предвид техническият лихвен процент и таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт, към датата на сключване на пенсионния договор и използвани при изчисляване на пенсията при отпускането ѝ.

Данъчни облекчения

Чл. 24. (1) Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

(2) Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат с данък по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

ГЛАВА ПЕТА

СРЕДСТВА НА ФОНДА. РЕД И НАЧИН ЗА ПОКРИВАНЕ НА НЕДОСТИГ ВЪВ ФОНДА

Чл. 25. (1) Фондът се формира от:

1. прехвърлените средства от индивидуалните партии на лицата, на които е определена допълнителна пожизнена пенсия за старост и с които са сключени пенсионни договори;

2. прехвърлените средства от резерва за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии по чл. 192, ал. 2 от КСО, в случай че размерът на средствата на Фонда е по-нисък от размера на задълженията към пенсионерите и техните наследници;

3. прехвърлените собствени средства на пенсионноосигурителното дружество, в случай че размерът на средствата на Фонда е по-нисък от размера на задълженията към пенсионерите и техните наследници и недостиг на средства в резерва за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии по чл. 192, ал. 2 от КСО;

4. прехвърлените средства от индивидуалната партия на починало осигурено лице в универсален пенсионен фонд, управляван от пенсионноосигурителното дружество, когато същото няма наследници;

5. дължимите средства на починал пенсионер, получаващ пенсия по чл. 7, т. 2, преди изтичане на периода на гарантирано изплащане, когато същият няма наследници;

6. дължимите средства на починал пенсионер, получаващ пенсия по чл. 7, т. 3, преди изтичане на периода на разсрочено изплащане, когато същият няма наследници;

7. дължимите средства на лице, получаващо разсрочено плащане по реда на чл. 167а, ал. 1 от КСО, когато същото няма наследници;

8. дохода от инвестиране на средствата на Фонда.

(2) Изискуемият размер на средствата във Фонда към 31 декември на всяка година е равен на задълженията към пенсионерите и техните наследници към тази дата.

(3) Във Фонда се води отделна аналитична сметка за частта от дохода, с който не е извършена актуализация на пожизнените пенсии, в която се отразяват:

1. доходът, с който не е увеличен размерът на плащанията към пенсионерите и техните наследници и периодът, за който се отнася същият;

2. сумата, използвана от аналитичната сметка по реда на чл. 169в, ал. 4, изр. второ от КСО и периодът, във връзка с който е използвана същата;

3. извършените операции за заделяне и използване на средствата по предходните точки и техните дати;

4. салдото по аналитичната сметка.

Чл. 26. (1) Когато нетните активи на Фонда към 31 декември на съответната година превишават размера на задълженията по чл. 25, ал. 2 с повече от 5 на сто, дружеството може да вземе решение за освобождаване на средства от Фонда, съдържащо конкретният размер на средствата, които се освобождават.

(2) Освободените по реда на ал. 1 средства се отразяват в отделна сметка, отчитаща намалението на нетните активи на Фонда в резултат от прехвърлянето на

средства в резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии, и не се отразяват върху салдото по аналитичната сметка по чл. 192а, ал. 11 от КСО.

(3) Освобождаването на средствата по ал. 1 и възстановяването на средства по чл. 192а, ал. 17 от КСО се извършват в срок до 31 март на годината, следваща годината, за която е изчислено превишението.

(4) В случай че размерът на средствата във Фонда е между 100 и 105 на сто от размера на задълженията към пенсионерите и техните наследници, превишението над 100 на сто остава във Фонда:

Чл. 27. Когато разликата между нетните активи на Фонда към 31 декември на съответната година и размера на задълженията по чл. 25, ал. 2 е отрицателна, пенсионноосигурителното дружество допълва разликата със средства от резерва по чл. 192, ал. 2 от КСО, а при недостиг на средства в него - със собствени средства в срок до 31 март на следващата година.

Чл. 28.(1) Пенсионноосигурителното дружество по всяко време поддържа достатъчно по размер средства във Фонда, с които да гарантира покритие на поетите рискове и изплащането на пожизнените пенсии.

(2) За покриване на недостиг във Фонда пенсионноосигурителното дружество създава резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии, който се формира от:

1. превишението във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии по чл. 192а, ал. 15, т. 1 от КСО;

2. собствени средства на пенсионноосигурителното дружество;

3. прехвърлени средства по реда на чл. 170, ал. 9, т. 1 и 3 от КСО.

(3) Средствата на резерва по ал. 2 може да се използват само за покриване на недостиг във Фонда.

(4) Средствата на резерва по ал. 2 се инвестират в съответствие с чл. 176, ал. 2 - 4, чл. 177, ал. 1 и чл. 178а от КСО. Оценката на неговите активи и пасиви се извършва към края на всеки календарен месец съгласно чл. 181 от КСО.

ГЛАВА ШЕСТА

ИНВЕСТИЦИОННА ПОЛИТИКА. ДОХОД ОТ ИНВЕСТИЦИИ И ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА

Основни принципи и цели при инвестирането на средствата на фонда

Чл. 29.(1) Средствата на фонда се инвестират от пенсионноосигурителното дружество в съответствие с дългосрочните интереси на пенсионерите, и при спазване принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

(2) При инвестирането на средствата на Фонда пенсионноосигурителното дружество:

1. спазва инвестиционните изисквания и ограничения, предвидени в правилата, КСО и актовете по прилагането му с оглед постигане на инвестиционните цели на Фонда;

2. спазва правилата за управление на риска и управлява риска, като постоянно наблюдава и оценява всяка инвестиция;

3. третира равностойно и справедливо фондовете, които управлява;

4. предприема всички необходими действия, за да получи възможно най-добрия резултат за Фонда, като взема предвид цената, разходите, срока, вероятността от изпълнение и сетълмент, обема и вида на сделката и всяко друго обстоятелство, свързано

с нейното изпълнение;

5. не допуска конфликт на интереси.

Чл. 30. (1) Основната цел при инвестиране на средствата на Фонда, както в средносрочен план (до 3 години) така и в по-дългосрочен план (над 5 години) е запазване и реалното нарастване на стойността средствата във Фонда чрез поемането на умерено високо ниво на риск.

(2) Активите на фонда се инвестират по начин и ред, определен в чл. 176 – 177а, чл. 178а, чл. 179б, чл. 180а и чл. 180б от КСО.

(3) Дружеството не може да получава, както и да предоставя, заеми от името и за сметка на фонда или да бъде гарант на трети лица с активите на фонда.

Изисквания и ограничения при инвестирането на средствата на фонда

Чл. 31. (1) Пенсионноосигурителното дружество инвестира средствата на фонда само във:

1. дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от:

а) държава членка, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка;

б) Европейската централна банка или от Европейската инвестиционна банка;

в) трета държава, определена с Наредба № 29 от 12.07.2006 г. на КФН, задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен;

г) трета държава извън посочените в буква "в", задълженията по които съставляват държавен дълг, или от нейната централна банка, които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

д) международни финансови организации, като в този случай ценните книжа трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг;

2. облигации, издадени от:

а) орган на местната власт на държава членка;

б) орган на местната власт на трета държава, определена с Наредба № 29 от 12.07.2006 г. на КФН за минималното ниво на кредитните рейтинги на банките и за определяне на държавите, международните финансови организации, пазарите и индексите на тези пазари съгласно чл. 176, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване, като в този случай облигациите трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен;

в) орган на местната власт на трета държава, извън посочените в буква "б", като в този случай облигациите трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг и да са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

3. корпоративни облигации, издадени или гарантирани от банки с над 50 на сто държавно участие, получили разрешение за извършване на банкова дейност съгласно законодателството на държава членка, с цел финансиране на дългосрочни и средносрочни инфраструктурни проекти, за които в решението на общото събрание на акционерите и в предложението за сключване на облигационен заем е поето задължение

да се иска приемане и да бъдат приети за търговия на регулиран пазар в държава членка в срок не по-дълъг от 6 месеца от издаването им;

4. корпоративни облигации, приети за търговия на:

а) регулиран пазар в държава членка;
б) официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като облигациите трябва да имат инвестиционен кредитен рейтинг;

5. акции, различни от акции на предприятие за колективно инвестиране, както и в права или варианти по тях:

а) търгувани на регулиран пазар в държава членка;

б) търгувани на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен, като акциите трябва да са включени в индекси на тези пазари;

в) привилегирани акции на емитент, чиито акции са включени в индексите по буква "б";

6. акции на:

а) дружество със специална инвестиционна цел, лицензирано по реда на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и дружествата за секюритизация, както и в права по § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, издадени при увеличаване на капитала на дружеството;

б) предприятие за колективно инвестиране, чийто изключителен предмет на дейност е инвестиране в недвижими имоти, получило разрешение за извършване на дейност съгласно законодателството на държава членка, върху което се осъществява надзор, и които са приети за търговия на регулиран пазар в държава членка;

7. акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема със седалище в държава членка или в трета държава, определена с Наредба № 29 от 12.07.2006 г. на КФН;

8. влогове в банки с минимален кредитен рейтинг, които имат право да извършват дейност на територията на държава членка;

(2) Дружеството извършва географско разпределение на активите на Фонда на регулирани пазари в държави, определени в Кодекса за социално осигуряване и Наредба № 29 от 12.07.2006 г. на КФН. Разпределението на активите се извършва въз основа на оценка на влиянието на основните макроикономически, политически и пазарни фактори върху дохода от инвестициите в различните региони по света с цел глобална диверсификация на рисковете в портфейла на Фонда.

Чл. 32. (1) Пенсионноосигурителното дружество не може да инвестира средствата на фонда във:

1. финансови инструменти, издадени от пенсионноосигурителното дружество, което го управлява, или от свързаните с него лица;

2. финансови инструменти, издадени от банка-попечител на фонд за допълнително пенсионно осигуряване или фонд за извършване на плащания, управляван от пенсионноосигурителното дружество или лица, които се намират в тесни връзки с нея;

3. влогове в банка, която е свързано лице с пенсионноосигурителното дружество;

4. акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема, управлявана от свързано с пенсионноосигурителното дружество лице;

5. финансови инструменти, които не са напълно изплатени.

(2) Фондът не може да придобива активи, както и активи на фонда не могат да се придобиват от:

1. пенсионноосигурителното дружество;
2. свързани с пенсионноосигурителното дружество лица;
3. друг управляван от пенсионноосигурителното дружество фонд за допълнително пенсионно осигуряване или фонд за извършване на плащания;
4. банка-попечител на фонд за допълнително пенсионно осигуряване или фонд за извършване на плащания, управляван от пенсионноосигурителното дружество или от лица, които се намират в тесни връзки с нея;
5. лице, с което е сключило договор за инвестиционни консултации относно финансови инструменти по чл. 123в, ал. 4 от КСО или от лица, които се намират в тесни връзки с него;
6. колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, управлявани от свързано с пенсионноосигурителното дружество лице.

(3) Забраната за придобиване по предходната алинея не се прилага в случаите на сключване на сделка на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен.

(4) Пенсионноосигурителното дружество не може да извършва къси продажби и маржин покупки на финансови инструменти за сметка на фонда.

(5) Пенсионноосигурителното дружество не може да придобива или да прехвърля на регулиран пазар от името и за сметка на фонда финансови инструменти по чл. 31, ал. 1, т. 5 и т. 6 чрез сделки, които съгласно правилата за търговия на съответния регулиран пазар подлежат единствено на регистриране на този пазар. Забраната не се прилага за сделки с акции - предмет на търгово предложение.

Чл. 33. (1) Пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания не могат поотделно да притежават повече от 7 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(2) Управляваните от пенсионноосигурителното дружество фондове по ал. 1 не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(3) Пенсионноосигурителното дружество и управляван от него фонд по ал. 1 не могат да придобиват акции, издадени от един емитент, и акции/дялове, издадени от едно предприятие за колективно инвестиране.

(4) Фондът не може да притежава повече от 7 на сто от акциите без право на глас на един емитент.

(5) Управляваните от пенсионноосигурителното дружество фондове по ал. 1 не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите без право на глас на един емитент.

(6) Фондът не може да притежава повече от 20 на сто от една емисия облигации.

(7) Пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове по ал. 1 не могат поотделно да придобиват повече от 15 на сто от акциите/дяловете на една колективна инвестиционна схема по чл. 31, ал. 1, т. 7. В този случай ограниченията по ал. 1, 2, 4 и 5 не се прилагат.

(8) Пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове по ал. 1 не могат поотделно да придобиват повече от 7 на сто от акциите/дяловете на едно предприятие за колективно инвестиране по чл. 31, ал. 1, т. 6. В този случай ограниченията по ал. 1, 2, 4 и 5 не се прилагат.

Чл. 34. (1) Не повече от 5 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани във финансови инструменти, издадени от един емитент, като в това ограничение:

1. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 31, ал. 1, т. 1, букви "а" и "б";
2. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 31, ал. 1, т. 1, буква "в" с инвестиционен кредитен рейтинг;

3. когато емитентът е банка, се включват и влоговете на фонда в тази банка и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към същата банка;

4. когато емитентът е финансова институция, се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към нея.

(2) Общата стойност на инвестициите на фонда във финансови инструменти, издадени от дружества от една група и лицата, с които тези дружества се намират в тесни връзки, не може да превишава 10 на сто от активите на фонда. В това ограничение се включват и:

1. влоговете на фонда в банки от групата и в банки, които се намират в тесни връзки с дружества от групата, и стойността на нетната експозиция към тях по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап;

2. стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап с финансови институции от групата и финансови институции, които се намират в тесни връзки с дружества от групата.

(3) Не повече от 10 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 31, ал. 1, т. 1, буква "г".

(4) Не повече от 10 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 31, ал. 1, т. 1, буква "д".

(5) Не повече от 15 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 31, ал. 1, т. 2, като не повече от 5 на сто от активите може да са в облигации, издадени от орган на местната власт, които не се търгуват на регулиран пазар.

(6) Не повече от 20 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 31, ал. 1, т. 3.

(7) Не повече от 15 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 31, ал. 1, т. 4.

(8) Не повече от 20 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 31, ал. 1, т. 5 и т. 7.

(9) Не повече от 5 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 31, ал. 1, т. 6, като не повече от 1 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани в дружества със специална инвестиционна цел, инвестиращи във вземания.

(10) Не повече от 5 на сто от активите на фонда може да се инвестират във влогове в една банка.

(11) Не повече от 5 на сто от активите на фонда може да се инвестират в дялове на колективни инвестиционни схеми, управлявани от едно и също управляващо дружество.

(12) Не повече от 20 на сто от активите на фонда може да са деноминирани във валута, различна от лев и евро, с изключение на активите, за които е налице ограничаване на валутния риск чрез сключени хеджиращи сделки съгласно чл. 35.

Чл. 35.(1) С цел намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на фонда, пенсионноосигурителното дружество може да сключва следните хеджиращи сделки, които предвиждат отлагане на изпълнението на задълженията по тях за определена бъдеща дата или срок:

1. сделките с фючърси, търгувани на регулирани пазари в държави членки или на официални пазари на фондови борси, или на други организирани пазари в трети

държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в Наредба № 34 от 04.10.2006 г. на КФН;

2. сделките с опции:

а) търгувани на регулирани пазари в държави членки или на официални пазари на фондови борси, или на други организирани пазари в трети държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в наредба на комисията;

б) извънборсово търгувани, насрещна страна по които е банка, която подлежи на надзор от страна на компетентен орган от държава членка или от друга държава, посочена в Наредба № 34 от 04.10.2006 г. на КФН;

3. форуърдните валутни договори;

4. лихвените суапиви сделки.

(2) Дружеството може да сключи хеджираща сделка от името и за сметка на Фонда, при условие че в договорения по сделката срок:

1. държи в портфейла на фонда хеджирания актив-когато уреждането на задълженията по сделката предвижда физическата му доставка;

2. поддържа парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа в инвестиционния портфейл на фонда на ниво, осигуряващо текущото уреждане на задълженията по сделката, както и необходимите ликвидни средства на падежа на сделката-когато уреждането на задълженията се извършва в парични средства.

(3) Дружеството сключва хеджиращи сделки с активите на Фонда в съответствие с изискванията и ограниченията на Кодекса за социално осигуряване и Наредба № 34 от 04.10.2006г. на КФН.

Чл. 36. (1) Пенсионноосигурителното дружество следи ежедневно за спазване на изискванията на чл. 31 и чл. 35, на настоящите правила при инвестиране на активите на фонда. В случай че придобити активи престанат по обективни причини да отговарят на посочените изисквания, пенсионноосигурителното дружество уведомява КФН в 14-дневен срок от датата на промяната и привежда активите на фонда в съответствие с тези изисквания в 6-месечен срок от датата на промяната.

(2) Пенсионноосигурителното дружество следи ежедневно за спазването на ограниченията на чл. 33, чл. 34 и на предвидените ограничения при инвестиране в настоящите правила, и привежда активите на фонда в съответствие с тях в рамките на 6 месеца от датата на превишение на съответното ограничение, когато то се дължи на:

1. промяна в пазарната цена или в цената, използвана за извършване на последваща оценка на актив на фонда;

2. промяна в общата стойност на активите на фонда;

3. придобиване на права по акции от фонда в качеството му на акционер на даден емитент;

4. намаляване на капитала на даден емитент;

5. намаляване на броя на акциите и/или на дяловете на колективна инвестиционна схема;

6. други обективни причини, писмено обосновани и документирани от дружеството.

(3) В случаите по ал. 2 до привеждането на активите на фонда в съответствие със законовите изисквания пенсионноосигурителното дружество не може да придобива за сметка на фонда активи, по отношение на които е нарушено ограничението.

(4) Когато в случай на преобразуване на фонда бъдат нарушени ограниченията при инвестиране на активите по чл. 33 и/или чл. 34 от новообразувания или приемащия фонд, неговите активи се привеждат в съответствие с тези ограничения в срок 6 месеца

от датата на вписването на вливането или сливането в регистъра на окръжния съд по седалището на фонда.

Чл. 37. При спазване на принципите по чл. 29 пенсионноосигурително дружество, може да не прилага ограниченията по чл. 33 и 34 в срок до 12 месеца от учредяването му.

Упражняване на правата на фонда като собственик на ценните книжа

Чл. 38. (1) Пенсионноосигурителното дружество, в качеството си на дружество, управляващо активи на Фонда, упражнява всички законови и договорни права в качеството му на собственик на съответните ценни книжа като по този начин защитава интересите на лицата, получаващи средства от фондовете.

(2) Във връзка с упражняване на тези права Дружеството може да осъществява комуникация с дружествата, в които инвестира, по установения от закона ред.

(3) При необходимост е възможно Дружеството да осъществява сътрудничество и с други акционери и заинтересовани страни в дружествата, в които се инвестира, с цел да се осигури защита интересите на акционерите и на пенсионерите.

(4) Представители на Дружеството участват в общи събрания на акционерите/облигационерите като гласуват съобразно мандата, който са получили от представляващите.

Оценка на активите

Чл. 39. (1) Оценката на активите и пасивите на фонда се извършва от пенсионноосигурителното дружество, към края на всеки календарен месец, в първия работен ден на следващия месец, с изключение на оценката към края на месец декември, която се извършва до петия работен ден на следващия месец, въз основа на:

1. информация от банката попечител за всички приключени операции с активите на фонда за последния работен ден на предходния месец;

2. извършено осчетоводяване на задълженията на фонда и на операциите с активите му за последния работен ден на предходния месец;

3. информация за пазарните цени на активите на фонда за последния работен ден на предходния месец;

4. определяне на справедливата стойност на активите, за които не се прилагат пазарни цени, чрез използване на съответни приложими методи.

(2) Оценката на активите и пасивите на фонда се извършва в съответствие с изискванията на Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН и по реда и начина, определени в приетите от Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество „Правила за оценка на активите и пасивите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД и на управляваните от него фондове”.

Минимални ликвидни средства на Фонда

Чл. 40. (1) Ликвидните средства на Фонда се определят съгласно чл. 6, ал. 1, т. 1 – 3 и т. 5 и 6 от Наредба № 10 от 29.06.2021 г.

(2) Ликвидни парични средства са паричните средства в:

1. левове, евро, щатски долари и швейцарски франкове;

2. други валути, в които са деноминирани текущи задължения на Фонда, в степента, в която са необходими за изпълнение на тези задължения.

(3) В ликвидните средства не се включват активи, по отношение на които съществува ограничение за използване от Фонда.

(4) Фондът преоценява и поддържа към края на всеки месец:

1. (изм. с реш. на СД по Протокол от 23.05.2023 г.) ликвидни средства по ал. 1 в размер не по-малък от дължимите плащания към пенсионерите, задълженията към наследниците на починалите пенсионери и другите му текущи задължения за следващите 6 месеца и другите му текущи задължения;

2. парични средства на каса и по разплащателни сметки в банки, които не са в производство по несъстоятелност, в размер не по-малък от дължимите плащания към пенсионерите, задълженията към наследниците на починалите пенсионери и другите му текущи задължения за следващия месец.

ГЛАВА СЕДМА

ТАКСИ И УДРЪЖКИ

Чл. 41. (1) Пенсионноосигурителното дружество събира такса за управление на Фонда, изчислена върху стойността на нетните активи на фонда, в зависимост от периода, през който те са били управлявани от пенсионноосигурителното дружество, в размер на 0,5 на сто годишно.

(2) Дължимата сума по ал. 1 се утвърждава всеки месец със заповед на представляващите пенсионноосигурителното дружество и се превежда по сметка на дружеството от паричните средства на фонда до 5-ия работен ден на месеца, следващ отчетния месец.

(3) Пенсионноосигурителното дружество не събира друга такса при управлението на Фонда, освен посочената в ал. 1.

ГЛАВА ОСМА

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНОТО ДРУЖЕСТВО, НА ПЕНСИОНЕРИТЕ И НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ

Права и задължения на пенсионноосигурителното дружество

Чл. 42. (1) При осъществяване на дейността си пенсионноосигурителното дружество изпълнява задълженията и упражнява правата, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане, своя устав и тези Правила.

(2) Освен посочените по-горе в настоящите Правила права и задължения, пенсионноосигурителното дружество:

1. избира и сключва договори с инвестиционни посредници, инвестиционни консултанти и с банка – попечител;

2. предоставя информация на пенсионерите и техните наследници, съгласно изискванията на документите по ал. 1, която трябва да:

а) е точна;

б) се актуализира редовно;

в) е написана ясно на недвусмислен, прецизен и разбираем език, като се избягва използването на професионален жаргон и професионална терминология, ако те може да бъдат заместени с общоразбираеми понятия;

г) не е подвеждаща и да се отличава със съгласуваност в изказа и съдържанието;

д) се представя по начин, който е лесен за четене;

е) се предоставя на български език;

ж) се предоставя безплатно.

3. предоставя информацията по т. 2 по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез неговата интернет страница, или на хартиен носител, в зависимост от избора на лицата по т. 2. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя се предоставя на хартиен носител;

4. запознава пенсионерите с настоящите правила и с всички техни изменения и допълнения, и им предоставя, при поискване, заверено копие от тях;

5. обработва личните данни на пенсионерите и техните наследници, в качеството си на администратор, при спазване на изискванията на Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679), Закона за защита на личните данни и останалото приложимо национално и европейско законодателство;

6. не може да предоставя на трети лица, информацията, с която разполага за пенсионерите и техните наследници, с изключение на случаите, предвидени в закон;

(3) Разглежда получените сигнали и жалби, и отговаря писмено на лицата, които са ги подали, в 30-дневен срок от получаването им.

(4) Оригиналните документи на хартиен носител и електронните документи, като заявления, договори, разпореждания и други актове на пенсионноосигурителното дружество за определяне размера на пенсията, както и на други документи, данни и информация от значение за упражняване на правата на пенсионерите или техните наследници, се съхраняват от пенсионноосигурителното дружество за срок не по-кратък от 50 години, считано от прекратяването на съответното правоотношение.

Права и задължения на лицата, получаващи плащания и на техните наследници

Чл. 43. (1) Лицата, получаващи плащания от Фонда, и техните наследници имат съответните права и задължения, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и тези правила.

(2) Освен посочените по-горе в настоящите правила права и задължения, пенсионерите:

1. имат право да:

а) получат информация, съгласно изискванията на документите по ал. 1;

б) изберат начина на получаване на информацията по б. „а” – по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страница на пенсионноосигурителното дружество, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя му се предоставя на хартиен носител;

в) се запознават с настоящите правила и с всички техни изменения и допълнения, и да получат, при поискване, заверено копие от тях;

г) да подават сигнали и жалби относно грешки, пропуски и нарушения в дейността на осигурителните посредници и служителите на пенсионноосигурителното дружество;

д) сигнализират Попечителския съвет и КФН за нарушения в дейността на пенсионноосигурителното дружество.

2. са длъжни да уведомяват пенсионноосигурителното дружество за всяка промяна в личните си данни, които се обработват от него във връзка с изплащането на пенсия от Фонда, като представят и съответните документи, както и за промяна на други обстоятелства, които са от значение за изпълнение на неговите задължения.

(3) Наследниците на пенсионерите имат:

1. право да получат еднократно настоящата стойност на дължимите плащания на съответния пенсионер до края на периода на гарантирано изплащане на пенсията по

чл. 7, т. 2, съответно настоящата стойност на разсрочените плащания, съгласно плана в договора на починалия за изплащане на пенсия по чл. 7, т. 3;

2. правата и задълженията по ал. 2.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ДРУЖЕСТВОТО И ФОНДА.

ОБЯВИ И СЪОБЩЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

Чл. 44. Дружеството оповестява на страницата си в интернет информация относно:

1. пълно наименование на дружеството, седалище и адрес на управление, офиси в страната, телефони и електронен адрес за връзка;

2. данни за издадената пенсионна лицензия, удостоверението за вписване в Търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията и актуално състояние на обстоятелствата, подлежащи на вписване в Търговския регистър;

3. кратко представяне на изпълнителните директори и членовете на съвета на директорите (СД) на дружеството

4. акционерите на дружеството, притежаващи квалифицирано участие по смисъла на КСО, както и информация за размера на притежавания от тях дял от капитала на дружеството;

5. наименование на Фонда, данни за вписването му в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 13 от Закона за Комисията за финансов надзор и в регистър БУЛСТАТ;

6. състав на Попечителския съвет, телефон и адрес за връзка с председателя или друг представител на съвета;

7. банка-попечител на Фонда и инвестиционни посредници, с които пенсионноосигурителното дружество има сключени договори за извършване на сделки с финансови инструменти;

8. правила на Фонда ;

9. постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фонда;

10. процедура и срокове за разглеждане на жалби, свързани с дейността на дружеството и фонда, както и органите, до които могат да се подават жалби и сигнали, съгласно чл. 174 от КСО;

11. утвърдените от СД на дружеството образци на молби, заявления и други документи, отнасящи се до правата на пенсионерите и техните наследници, както и актуалните документи с основна информация и други образци на документи, които се изготвят съгласно образци, утвърдени с нормативни актове;

12. имена и телефони на осигурителните посредници – физически лица и на лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, които от името и за сметка на пенсионноосигурителното дружество приемат заявления за отпускане на пенсия или на еднократно или на разсрочено изплащане и сключват пенсионни договори и договори за разсрочено изплащане на средствата, и адреси и телефони на офисите на дружеството в страната, в които тези дейности се извършват;

13. актуална информация за обема и структурата на инвестициите на фонда, към края на всяко тримесечие, изготвена съгласно утвърдените образци и срокове, посочени в Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН;

14. приетите от едноличния собственик на капитала на дружеството одитирани годишни финансови отчети на дружеството и на Фонда, придружени с одиторските доклади, годишните доклади за дейността на Дружеството и за Фонда;

15. образци на легитимационните документи на осигурителните посредници и лицата, упълномощени от осигурителни посредници - юридически лица, във взаимоотношенията си с осигурените лица, пенсионерите и техните наследници;

16. препратка (линк) към публичните регистри на КФН по чл. 122д и чл. 123г, ал. 5 от КСО.

Чл. 45. (изм. с реш. на СД по Протокол от 23.05.2023 г.) Дружеството запознава лицата, които възнамеряват да сключат пенсионен договор с настоящите правила.

Чл. 46. При поискване в 7-дневен срок дружеството предоставя на лицата, получаващи плащания от Фонда, и на техните наследници следната информация и документи:

1. заверено копие на правилата на фонда;
2. уникален идентификатор за използване на електронните услуги, които дружеството предлага;
3. копие от електронен документ от електронното досие на хартиен или електронен носител;
4. постигнатата доходност и равнището на инвестиционния риск при управлението на фонда.

Чл. 47. Обявите и съобщенията, свързани с дейността на Фонда, се публикуват на страница на Дружеството в интернет.

ГЛАВА ДЕСЕТА

ПОПЕЧИТЕЛСКИ СЪВЕТ

Чл. 48. (1) Интересите на лицата, получаващи плащания от фонда и на осигурените лица в универсален пенсионен фонд се представляват от попечителски съвет.

(2) В състава на попечителския съвет влизат по равен брой представители на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите, както и един представител на пенсионноосигурителното дружество.

(3) Попечителският съвет осъществява следните функции:

1. следи за спазване на задълженията на пенсионноосигурителното дружество към пенсионерите и техните наследници;
2. разглежда жалби, молби и сигнали, свързани с нарушения на правата на пенсионери и техните наследници, на които фондът извършва плащания, отправя питания и искания във връзка с тях до пенсионноосигурителното дружество и/или други институции и организации, както и съдейства за уреждане на възникнали спорове;
3. обсъжда годишния финансов отчет на фонда;
4. прави писмени предложения за подобряване на организацията и дейността на пенсионноосигурителното дружество по обслужване на пенсионерите и техните наследници;
5. прави писмени предложения по други аспекти от дейността на пенсионноосигурителното дружество, които засягат правата на пенсионерите и техните наследници;
6. изготвя годишен отчет за дейността си и го предоставя на пенсионноосигурителното дружество и на КФН до 30 април следващата година, а в случай че мандатът на Попечителския съвет е изтекъл през отчетния период - до датата, на която мандатът му изтича;
7. информира незабавно заместник-председателя на КФН, ръководещ

Управление „Осигурителен надзор”, при основателно съмнение за извършени нарушения на осигурителното законодателство от страна на пенсионноосигурителното дружество, от негови служители или осигурителни посредници.

(4) Попечителският съвет отправя предложенията, питанията и исканията си по ал. 3 до Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество.

(5) Съветът на директорите на пенсионноосигурителното дружество е длъжен да обсъжда предложенията, питанията, исканията и годишния отчет по ал. 3 на първото си заседание след получаването им в дружеството, да приеме решение по тях и да информира писмено председателя на Попечителския съвет за решението си в 7-дневен срок от датата на заседанието.

(6) Попечителският съвет има право на достъп до документацията на пенсионноосигурителното дружество, свързана с изпълнение на функциите по ал. 3, както и:

1. да изпраща свои членове на заседания на Съвета на директорите на пенсионноосигурителното дружество, когато се разглеждат въпроси, по които е отправил предложения, питания и искания;

2. да отправя мотивирани предложения в писмена форма до пенсионноосигурителното дружество за изменения и допълнения в правилата на фонда;

3. да отправя мотивирани предложения в писмена форма до пенсионноосигурителното дружество за подобряване на дейността на фонда;

4. да изисква при изпълнение на функциите си съдействие от пенсионноосигурителното дружество;

5. да информира по подходящ начин обществеността за резултатите от своята работа, включително на страницата на пенсионноосигурителното дружество в интернет.

(7) Предложенията и решенията на Попечителския съвет са препоръчителни за пенсионноосигурителното дружество.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ В ПРАВИЛАТА

Чл. 49. (1) Измененията и допълненията в Правилата се приемат от Съвета на директорите на Дружеството.

(2) При извършването на изменения и допълнения в правилата на Фонда правата на лицата, получаващи плащания, и на техните наследници и поетите от пенсионноосигурителните дружества задължения към тях се запазват, освен ако със съответното лице бъде договорено друго.

(3) Независимо от договореното между страните при условията на ал. 2 измененията и допълненията в правилата на Фонда не може да водят до изменения в основните параметри, определени в пенсионния договор, а именно: вида на пенсията, начина за изчисляването ѝ, покритите рискове, гарантирания размер и срока на получаването ѝ.

(4) Не е необходимо сключването на допълнително споразумение при извършване на изменения и допълнения в правилата на Фонда относно:

1. наименованието на фонда и наименованието, седалището и адреса на управление на пенсионноосигурителното дружество;

2. целите, изискванията и ограниченията в инвестиционната политика на фонда и методите и периодичността на оценка на активите на фонда;

3. реда и начина за покриване на недостиг във фонда,

4. условията и реда за изменения и допълнения на правилата;

5. условието за изрично посочване на запазването на права на лицата с отпуснати плащания преди приемането на съответната промяна в правилата, и техните наследници и на поетите задължения към тях;

6. датите на приемането на правилата и на последващите изменения и допълнения в тях;

(5) Промените, водещи до намаляване на събираната такса или увеличаване на плащанията по друг начин, се прилагат към лицата с отпуснати плащания и техните наследници, без да се сключва допълнително споразумение с тях.

(6) Пенсионноосигурителното дружество оповестява правилата и техните изменения и допълнения на своята страница в интернет в деня на приемането им.

(7) Пенсионноосигурителното дружество представя в КФН решението за управителния орган за приемане на изменения и допълнения в правилата на Фонда и изменените правила в срок три работни дни от вземане на решението.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Тези Правила са приети на основание чл. 123е, ал. 4, т. 5 от КСО, с решение по протокол № 9 от 23.06.2022 г. на Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве” ЕАД.

§ 2. (нова с реш. на СД по Протокол от 23.05.2023 г.) Тези Правила са изменени с решение на Съвета на директорите по протокол от 23.05.2023 г. на Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве” ЕАД.